

www.e-rara.ch

**Iani Damiani Senensis ad Leonem X. Pont. Max. de expeditione in Turcas Elegeia, cū
argutissimis doctissimorum virorum epigrammatibus**

**Damiani, Giano
Chalcondylas, Basilius
Constantinus Achazas
Decius Syllanus
Factius Polydorus
Foderè, Pietro
Giovio, Paolo
Delius, Hieronymus
Parrasio, Aulo Giano
Ptolomaeus, Phoebus
Soranus, Paulus
Vitalis, Janus**

Basileae, Mens Avgvsto. M. D. XV

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: III M 75,4

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-64190>

Beatissimo patri Leoni decimo pontifici vere maximo, Erasmus Roterodamus s.d.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

BEATISSIMO PATRI LEONI DECI/
MO PONTIFICI VERE MAXIMO,
ERASMVVS ROTERODAMVS
S. D.

SI celsitudinis tuæ ratio habeatur, beatissime pa-
ter, nemo uel summorum principum inuenia-
tur, qui non ueriturus sit ad Sanctitatem tuam
scribere. Quis enim non metuat eum compellare lit-
teris, qui quanto ceteri mortales pecudibus antecel-
lunt, tanto ipse mortales uniuersos maiestate superat,
& inter homines prorsus cœleste quoddam agit nu-
men? Attamen singularis quædam naturæ tuæ boni-
tas, & incredibilis humanitas, qua quidē illam ipsam
superas magnitudinē tuā, qua superas & maximos,
nō solum publica totius orbis uoce prædicata, uerum
etiam ipsa, quod aiunt, fronte, totoq; corporis habitu
relucens, mihi uero, cum olim agerem Romæ, dome-
stico etiam congressu degustata, tantū addit fiduciæ,
ut nec ipse, infimæ pene sortis homuntio, dubitarim
sublimitatē tuam meis interpellare litteris. Atq; uti-
nam liceat uere beatissimis istis aduolutum pedibus
oscula figere. Video passim, audio passim, quacunq;
patet orbis Christianus, summos pariter atq; infimos
sibi de tali principe gratulari. Quod quidē cum om-
nes meritissimo faciant, nullos tamen æque id facere
par est, atq; eos, qui ueræ pietatis & optimarū littera-
rum studio ducuntur, primum, quod nobilis illa & no-
minis immortalitate semper uictura Medicinium fami-

F lia,

lia, cui Leonem debet orbis, semper excellentium probitate ac litteris uirorum, & altrix fuerit & ornatrici. Ex qua nobis uelut ex equo Troiano tot eximij in omni doctrinae genere procures, paucis iam annis exilierunt, tot Cicerones, tot Marones, tot Platonēs, tot Hieronymi, ut uel hoc unū omen studiosos omneis summam in spem debeat erigere, numinum prouidentia Leonem orbi datum, sub quo praeclarae uirtutes, sub quo bonae artes omnes reflorescant. Iam uero ab isto tuo genere adeo nō degeneras, ut domus aliqui multo omnium laudatissimae gloriam, tuis superaris uirtutibus, atq; hoc ipso reddideris illustriorem, quod illius lucem ornamentorum tuorum splendore quodammodo obscuraris. Nimirum ad optimam indolem optima accessit institutio, & felicissimo ingenij tui solo, longe bellissimus obtigit cultor, politissimus ille Politianus, cuius opera, non spinosis istis ac rixosis litteris, sed ueris illis, nec sine causa bonis appellatis, ac mansuetioribus, ut uocant, multis es initiatu, quae ferum etiam ingenium, mite placidumq; solent efficere. Neq; uero initiatus tantum, uerumetiam absolutus. Itaq; duae res, quas in principe ciuitatis requirit Plato, naturae bonitas & recta educatio, sic nobis constant in totius orbis principe, ut amplius ne uotis quidem concipi possit. Neq; uero defuit hisce tam egregijs primordijs, uel tua ipsius industria uel diuini numinis fauor. Quibus rebus factum est, ut cū Romanae urbis libertas, integerrimos quoque

AD LEONEM X. PONT. MAX.

que uiros non raro soleat aspergere, tu ut uitam, ita & famam modis omnibus illibatam ad istam attuleris dignitatem, ad quam usq; adeo nullis pecuniarum aut factionū præsidijs penetraſti, ut nec ambiens nec expectans, non tam hominum suffragijs, quam diuini numinis calculo delectus fueris atq; ascitus. Neq; uero mediocriter illustrauit laudum tuarum decus, illa fortunæ sæuiantis iniquitas, quæ sane superum permissu uidetur incidisse, quo nimirum genuina uirtus animi tui uelut aurum igni exploratū, spectatior redderetur mortalibus. Nam ut Mario plurimum addidit laudis fortunæ uicissitudo, ita quidā Alexandri gloriæ, hoc detrahunt noīe, quod ppetuo pene rerum successu fuerit usus. Timothei uero felicitas, picturis etiā fuit exagitata. Egregiū nauclerū aduersa tēpestas arguit. Insignis sculptor, quo duriorē ac min⁹ obsequē tē nactus est materiā, hoc mai⁹ artis suæ miraculū præbet. In quouis rerū statu explicat sese genuina illa uirtutis uis, nusq; tñ dārior, q̃ q̃ties nouerca Iuno Hercule suū omni genere malorū exercet. Magis illustrarūt Vlyssē, tot exandati labores, q̃ feliciter excisa Troia. Quanq; illud sepe nūero uidem⁹ accidere, ut q̃ res aduersas fortiter ptulerūt, fortūæ blādientis indulgētia corrūpanē. At tu quā integritatē in reb⁹ afflictis semp præstiteras, eandē hactenus ad summū rerū apicem euectus præstitisti. Nisi qđ nunc tuā bonitatē magis sentim⁹, dum nobis expressius Christi refers imaginē, cuius haud dubie uicem geris, posteaq; ad summam

F ij bonitatē

bonitatem summāq; sapientiam, par accessit potentia, ut quantū pro tua bonitate prodesse uis, quātum pro tua singulari sapientia, qua ratione succurrendū sit rebus humanis, perspicis, tantundem pro summi pontificij fastigio possis. Vt enim nihil possit accidere pestilentius, quam si prauitas ac stulticia, summi magistratus armetur autoritate, ita non alia res æque salutaris a superis dari potest mortalib⁹, q̃ si ad cuncta moderantis dei similitudinem, tria hæc in principe copulentur. Porro quo maior est potestas, hoc perniciosior est, si inciderit in hominē uel stultum, uel malum. Sensit ilico mundus Leonē gubernaculis rerū admotum. repente sæculum illud plusq; ferreum, in aureū uersum. ac tanta tamq; fatalis subito rerum omnium cōmutatio, ut nemini nō palam esset, hæc autore deo geri. Composita bellorum undæ. cohibita principū inter ipsos minæ. acerbis odijs dissidentes maximo rū regum animi in Christianam adacti concordiam. sublatum perniciosissimū illud schisma, & ita sublatum tam ingens malū, ut ne cicatrix quidem supersit. Vt fileam interim, quod aliquot Italiæ principes suis ciuib⁹, quod cōplures ciues in exiliū actos suæ patriæ reddidisti, quod tuam familiā diu fortunæ iniuria uexatam restituisti, quod Florentiā ciuitatem tuā, quæ maiorū tuorum prudentia diu florētissima fuit, multo reddidisti florentiorē. Hoc nimirū erat Gentilicio Medicis cognomini respondere, tot tam inedicabilibus pene totius orbis malis subito mederi, idq; non

q̄ nō ui neq̄ seueritate, ueluti sectionibus, inusturis,
 aut alioqui tristibus pharmacis, sed consilio, sed pru-
 dentia, sed animi moderatione, sed māsuetudine. Alij
 laudibus uehant, bella a Iulio secūdo uel excitata gna-
 uiter, uel gesta feliciter, uictorias armis partas recen-
 seant, triumphos regaliter actos celebrent, quan-
 tumlibet hisce rebus gloriæ tribuent, tamen eam cum
 multorum dolore coniunctam fuisse, fateantur ne-
 cesse est. Vt interim sileam, quod ex rei bellicæ glo-
 ria magnā partem sibi uendicant principes, quorū du-
 ctu auspicijsq̄ negotium agitur, maiorem fortasse mi-
 les, cuius periculo manibusq̄ res geritur, maximā ue-
 ro fortuna, quæ nulla in re magis dominatur q̄ in bel-
 lo. Ad Leonis autem gloriam nullus est qui ingemi-
 scat, nemo qui mustet, neq̄ periculum est, ne, quod in
 plerisq̄ fieri solet, damnet posteritas, cui sua applau-
 serit atas. Accedit huc, qđ tua gloria, præterq̄ quod
 nulli non salutaris, nulli nō lætissima fuit, tota tibi cœ-
 lestiq̄ numini propria est, ut quæ publico omniū bo-
 no bene fortunante deo, incredibili tua sapientia con-
 tigerit, atq̄ uel ob hoc ipsum magis est propria tibi,
 quod illius munere contigerit, qui nō fauet imerenti.
 Vt maximū declararit Iuliū totus pene orbis ad bel-
 lum excitatus, certe maiorem testatur Leonem pax or-
 bi restituta. Clarius arguit tuam magnitudinē, quod
 indytus Lodouicus Galliarum rex, se suaq̄ omnia tuo
 submisit arbitrio, q̄ Iulij, quod ab eo bello uictus est,
 aut certe uexatus. Magis illustrauit autoritatē tuam,

F iij Serenissimus

Serenissimus Angliæ rex, huius nois octauus, quod te autore deposuit arma, q̃ Julij, cū illius instinctu suscepit arma, p̃pterea quod ad capeffendū bellum facile quēuis alliciat uictoriæ spes, nemini nō blandiēs, & haud scio an illis potissimum, quibus insidias struit fortuna. At uero efficere, ut tantus rex, imo ut iuuenis excelso atq; inuicto præditus animo, ad hæc, tanto rerū successu uelut exultans, uictoriā iam certam amittat e manibus, atq; ex hoste acerrimo in summā transeat concordiam, id uero plane diuinitatis cuiusdam esse uidetur. Deniq; ut pro tempore necessaria fuerit Julij seueritas, certe magis salutaris fuit Leonis mansuetudo, mltōq; propius ad eius accedens exemplar, cuius locum inter mortales occupat Romanus Pontifex, nempe Solomonis illius pacifici, qui sua cōcordia cœlum pariter ac terram conciliat atq; conglutinat, q̃ tolerantia uicit, non copijs, qui moriendo triumphauit, quiq; nō aliorū sanguine sibi uindicauit imperiū, sed suo sanguine nobis regnum cœleste comparauit. Proinde optimo iure sibi gratulat̃ orbis Christian⁹, talem Leonem, in cuius ore reperit mundus plusquā melleam dulcedinē. Quid enim pace dulcius? præsertim post grauissimos ac diutinos bellorum tumultus, quib⁹ inter nos collidebamur, imensa Christiani sanguinis iactura, ingenti bonarum mentiū dolore, magno Turcarū gaudio. Ad ipsam etiam illorū temporum recordationem inhorrescit animus. Sed cuiusq; malū illud acceptum feret posteritas. Medici certe debemu

bemus remedium. Quod superest, confidimus fore, ut
 quemadmodū Samsonis anigma iam perspeximus,
 ita Christo res tuas bene fortunāte mox & illud apo-
 calypseos in te quadret, Vicit leo de tribu Iuda. Sapi-
 entiae moderationisq; tuae dulcedinem iam sensimus
 omnes, Et Leonem uidelicet illum uictorem, breui spe-
 ctabimus. Hoc nobis de te pollicentur uirtutes istae
 tuae tam incomparabiles, hoc utrumq; nomē omina-
 tur, & quod ad summū pontificium attulisti, & quod
 creatus pontifex adoptasti. Etenim cum Ioannem au-
 didimus ac Leonem, quid aliud intelligamus, q̃ eximiā
 bonitatem, cum inuicto animi robore coniunctam?
 Quin illud quoq; felix auspicium habere uidetur, quod
 nō solum Leonem habemus, quo nomine nullus ad
 huc fuit Romanus pontifex, non egregie laudatus, ue-
 rum etiam Leonem decimum. Nam quicquid ingens
 esset, id decumū appellabat antiquitas. Proinde quic-
 quid uirtutum in singulis Leonibus excelluit, id to-
 tum expectamus a Leone decimo, Primi Leonis feli-
 cem autoritatē, Secundi eruditam pietatem, & sacrae
 musices studium, Tertij praefer salutare eloquentiā,
 animum quoq; ad utranq; fortunā infractum, Quar-
 ti simplicem illam & a Christo laudatam prudentiā,
 Quinti sanctam tolerantiam, Sexti pacis ubiq; sar-
 ciendae studium, Septimi cœlo dignam sanctimoniā,
 Octauī integritatē, Noni effusā in omneis benignita-
 tē. Hae inq; omnia nobis pmittunt, non solū nominū
 ipsorū haud quāq; contēnenda auguria, uerū etiam
 haec

Decumū

hæc quæ iam abste præstita uidemus, quæ uidemus apparari. Felices rerû orsus, felicem portendunt exitû. Porro uictoriæ spem hoc nobis facit certiore, quod optime perspicit sapientia tua, ut est gemina uictoria, ita bellum quoq; geminû esse, alterum cû uitij, nimirum omniû pestilentissimis, & haud scio an solis Christianæ professionis hostibus. Alterum cum impijs & barbaris Christiani nominis & Romanæ sedis inimicis. Ac prius quidem illud, ut magis necessariû est, ita & longe difficilius, & a nobis maxime pendens, eoq; maiore tractandû cura. Quod simul atq; a nobis rite confectum fuerit, posterius hoc facile Christo auxiliante conficietur. Vt ne dicam interim utriusq; belli longe diuersam esse rationem. Alterum est eiusmodi, ut a bonis nonnullis improbetur. Alterum uno cunctorum ore laudatum. Nam ad bellum cum uitij gerendû, haud dubie, adhortatur Christus, extimulat Paulus, at belli cum Turcis suscipiendi, nec autor est Christus, nec adhortatores apostoli. Vt demus utrûq; gerendum, certe maiore studio moliendû, quod indixit spiritus ille cœlestis, q̃ quod instituerûnt homines. Et haud scio, an, quæadmodum ipse Christus, una cum suis apostolis ac martyribus, beneficentia, patientia, sancta doctrina, sibi subegit uniuersum orbem, ita rectius Turcas uitæ pietate subacturi simus q̃ armis. ut ijsdem rationibus uindicaretur Christianum imperium, quibus olim paratum esse constat. Quod si utrûq; probandum est, probandû autem procul dubio, quicquid

AD LEONEM X. PONT. MAX.

quicquid Romanus approbarit senatus, neutra certe in re cessat inaudita tua pietas pater beatissime, quæ si mul & Christianæ plebis religionem, iam olim multis collapsam modis, & in dies magis ac magis collabentem, saluberrimis, ut audio, synodi constitutionibus, sarcit ac restituit, & huiusmodi constitutionibus, non quæ quæstum, aut dominandi libidinē, aut tyrannidem oleant, sed quæ uere spiritū referant apostolicū, quas quiuīs a patribus nō a dominis profectas possit agnoscere, in quibus piæ mentes ipsum Christum ueluti loquentē uenerent. Hac igitur uia molitur sanctitas tua, ut Christi ecclesia ueris ac suis opibus locupletet, ut sua præmineat gloria, ut sua polleat ditione, breuiter ijs cœlestibus donis cumuletur, quæ nō nunquā tum potissimū exuberant, cum cæteris illis destituimur maxime. Quāquā nec alterā illam uirtutis functionem uideris negligere, ut qui conciliandis omnium inter se principū animis, componendisq; Christianorum rebus, pulcherrimā pariter ac tutissimā struis uia, ad impiā Turcarum gentem uel subigendā uel profligandam. Non ferent aliquando Leonis nostri rugitū, immanes ille beluæ, sentient sentient inuictum illud Leonis mansuetissimi robur, quātumuis truculentæ feræ, impares erūt pontifici, magis pietate quā copijs armato, ac numen etiā immortale secū in bella trahenti. Vi deo iamdudum beatissime pater, quā ingens laudum tuarū campus se nobis apiat, sed longe impar est huius ingenioli uis, rebus tantis explicandis, ad tam diui

G na

na facinora, nostra non aspirat eloquentia, uel potius infantia. Atq; utinā hoc studium detur eruditis omnibus ut uelint, tum ea facultas, ut possint omnium saeculorum memoria, dignas Leonis decimi uirtutes, dicendi uiribus exaequare. Me quidē procul absterret tua celsitudo, quē enim illa non absterreat? Et tamē nescio quo pacto, mihi uehemēter gestit animus, p uirili omneis ingenij neruos in hoc explicare, ut q̄nta extiterūt Leonis in Christianā gentē merita, tanta & posteris habeant ac celebrentur, nullo unq; tēpore intermoritura. Qua de re diu cogitanti mihi, cū exploratū haberem, nequa q̄nta ingenij nostri praesidio cōfici posse, pro p̄modū uisum est, fieri posse, ut hac ratione utrunq; quod conor, liceat assequi, si ad id efficiēdum imortalis alicuius p se nois adminiculo fuerim? usi. Perspiciebā diuū Hieronymū sic apud latinos esse theologorum principē, ut hunc prope solū habeamus theologi dignū cognomine, non qđ ceteros damnē, sed quod illustres alioqui, si cū hoc cōferant, ob huius eminentiā uelut obscurēt, deniq; tot egregijs cumulatū dotib; ut uix ullum habeat & ipsa docta Græcia, quē cū hoc uiro queat cōponere. Quantū in illo Romanæ faciundia: q̄nta linguarū pitia: q̄nta oīs antiq̄tatis, oīm hystoriarū noticia, q̄nta fida mēoria, q̄nta felix rerū oīm mixtura, q̄nta absoluta mysticarū litterarū cognitio: sup oia quis ardor ille, q̄nta admirabilis diuini pectoris afflatio: ut unus, & plurimū delectet eloquētia, & doceat eruditione, & rapiat sanctimonia. Atqui hunc uirū ut unū habemus

habemus dignissimū qui legat^r ab oibus, ita unus sic deprauat⁹ erat, sic cōtaminatus, sic cōspurcatus, ut nec a doctis posset intelligi. Videbā facinus qdē pulcher-
rimū, si nostra cura doctor tam eximius orbi restitue-
ret. Verum perspiciebā tantū esse in eo negotio diffi-
cultatis, ut ea res nō unum desyderaret Herculē. Tan-
tū aberat, ut unū me parem esse posse considerē, adeo
non Hercules, ut uix etiā homo. Attamē certatim ad-
hortantibus eruditibus, efflagitātibus Episcopis, noia-
tim autē unico illo, non meo tantū, sed & omniū litte-
rarum, omnis uirtutis, apud Britānos Mœcenati, D.
Gulielmo Archiepiscopo Cantuariensi. Quo quidē
uiro ut nihil habet illa insula uel eruditione, uel inte-
gritate, uel oibus deniq; ornamētis episcopalibus ab-
solutius, ita nō aliū habet, ad prouehendū optima-
rū rerum studium p̄pensiore, porro in oibus negotijs
quæ ad sedis Romanæ dignitatē, amplitudinē, ac ma-
iestatē p̄tinēt, ea pietate, ut maiore nō possit. Deinde
iā ueluti restituntē, & ob imensam laboris magnitudi-
nē, susceptæ puinciæ suppœnitentē, Reuerēdi in Chri-
sto patris Io. Petri Caraffa, Episcopi Theatini, q̄ nunc
apud Anglos, noīe s̄c̄t̄itatis tuæ oratorē agit, denuo
redaccendit oratio, suaq; uoce & applausu, reddito mi-
hi animo in certamē reuocauit. quid em̄ non persua-
deat, illa tam singularis hominis eloquentia? quem
non permoueat, tam integri, tam grauis autoritas
Præsulis? quem non inflammet, tam rara optimi ui-
ri pietas? Nam ad trium linguarum haud uulga-

G ij rem

rem peritiā, ad summā cum omniū disciplinarū tum
 præcipue theologicæ rei cognitionē, tantū hō iuuenis
 adiunxit integritatis & sanctimonīā, tantum mode-
 stia, tantum mira grauitate conditæ comitatis, ut & se-
 di Romanæ magno sit ornamento, & Britannis omni-
 bus absolutum quoddam exemplar exhibeat, unde
 omnes omniū uirtutum formam sibi petere possint.
 Hic tantus tantum tribuit hisce meis laboribus, ut ne,
 si immodestissimus quidem sim, possim agnoscere. Et
 tamen nescio quo pacto laudibus illis suis, iam fesso
 calcar addidit, fathiscentē erexit, deficientem restituit.
 Horum igitur & his consimilium hortatibus extimu-
 latus, atq; in primis eius auxilio fretus, qui non solet
 unquā pijs deesse conatibus, ueluti nouus iam ad in-
 termissum opus redeo. Epistolarum uolumina, nam
 hæc mihi proprie sumpsi, a mendis, qbus extincta fue-
 rant uerius q̄ deprauiata, partim ueterum collatione
 codicum, partim nostrapte sagacitate repurgauimus,
 Græca, quæ uel deerant omnino, uel perperam erant
 addita, reposuim⁹ diligenter. Quod idem factum est
 & in Hebraicis, uerum δὲν ἄνευ θεοῦ, ut græcum ha-
 bet prouerbiū, quod eas litteras ipse primoribus mo-
 do labris degustarim. Ad hoc quoniam diuus Hiero-
 nymus, ut est omni genere litterarum absolutissimus,
 ita mirus est opum suarum ostentator, ut qui passim
 gaudeat infulcire, quicquid usq; apud omnis linguæ
 scriptores abstrusum ac reconditum habeatur, unde
 fit, ut eruditus etiam lector ad plerosq; locos, uelut ad
 salebras,

AD LEONEM X. PONT. MAX.

salebras restitet, adiecimus cōmoda suis locis scholia,
 quoties incurrit, quod lectorem remoraturum esse ui-
 deatur. Præterea quoad licuit in ordinem redegitur
 omnia. Nothos ac subdititios libellos quos partim ca-
 sus, partim librariorū quæstus, aut inscitia, partim im-
 probissimi cuiusdam impostoris temeritas, Hierony-
 mianis lucubrationibus admiscuit, nō rescuimus qui-
 dem, sed ab alijs semotos, ademptis titulis, in suum re-
 legauimus tomū, ut neq; sit quod desyderare posset
 auidus magis q̄ elegans lector, neq; rursus tam in-
 sulfæ neniæ, sese posthac tam incomparabilis uiri titu-
 lo uenditarent. Atq; id ne audacter magis q̄ iudicio
 fecisse uideremur, præfationibus & censuris additis,
 quid in his secuti simus lectore docuimus. Quid mul-
 tis? Tantum hic laboris exantlatum est, ut parum ab-
 fuerit, quin meipsum enecarim, dum sedulo adnitor,
 ut Hieronymus renascatur. Neq; uerebor illud uel
 iureiurando confirmare, minoris ipsi Hieronymo cō-
 stitisse, suas scripsisse lucubrationes, q̄ nobis restituis-
 se & illustrasse. Feruet igitur iam pridem ingens opus,
 & apud indytam Germaniæ Basileam, totus renasci-
 tur Hieronymus, idq; in officina Frobeniana, qua nō
 est alia uel accuratior, uel unde plus bonorū exeat co-
 dicum, præsertim qui ad sacras pertineant litteras. Ne-
 q; uero unius hominis hic labor est, neq; unius homi-
 nis impendium. Nam in cæteris Hieronymi monu-
 mentis, quæ mihi nō sumpsi, etiam si pro tempore nō
 nihil opitutor, a compluribus eruditissimis uiris iam

G iij pridem

pridē est desudatū. Inter quos est eximius ille uir Ioā-
 nes Reuchlinus Phorcēsis, triū linguarū, Græcæ, Latī-
 næ & Hebraicæ pene ex æquo pītus, ad hæc in nullo
 doctrinæ genere non ita uersatus, ut cū primis certare
 possit. Vnde merito uirū hunc ceu Phœnicē, & unicū
 suum decus tota suspicit ac uenerat Germania. Neq;
 parū attulit momēti Conon Nurenbergēsis, theolog⁹
 ex instituto horū, quos uulgo prædicatores uocat, uir
 ut græcæ litteraturæ callentissim⁹, ita in adiuuandis bo-
 nis litteris infatigabili quadā diligentia. Cūq; his Bea-
 tus Rhenanus Selestadiensis, iuuenis tū exquisitē do-
 ctus, tum in iudicādo naris emunctissimæ. Porro plu-
 rimū attulerūt momēti, fratres Amorbachij, quorū &
 impendij & sudoribus cū Frobenio cōmunicatis, hoc
 negotij potissimū pagitur. Quæ quidē domus in hūc
 usum ab ipīs satis parata uidet, ut eius opa reuiuifce-
 ret Hieronym⁹. Pater uir oīm optimus treis filios in
 hoc Græcis, Hebræis, ac Latinis litteris curarat institu-
 endos. Ipse decedēs, liberis suis studiū hoc uelut here-
 ditariū cōmendauit, q̄qd erat facultatū, huic negotio
 dedicās. Atq; optimi iuuenes pulcherrimā puinciā, ab
 optimo parente mandatā, gnauiter obeunt, sic mecū
 partiti Hieronymū, ut qd' ab epistolarib⁹ libris super-
 est, id ad illorū ptineat curā. At quorsum hæc inquiet
 sanctitas tua. Nimirū huc ibam beatissime pater, nihil
 est Hieronymiano noīe celebrius, nihil ipso cōproba-
 tius, et tñ uideo quantū huic lucis, q̄ptum ponderis &
 autoritatis sit accessurū. Leonis gl'ia nihil luculentius,
 & tamē

AD LEONEM X. PONT. MAX.

& tñ haud mediocris, ni fallor, huic adiunget accessio,
 si tam rarū, tam ingens, tā indytū opus, felicissimo tui
 nois auspicio, ueluti denuo renatū, in lucē & in homi-
 nū manus exeat. Et pulchre uidet cōuenire, ut oēs bo-
 nā litteræ, quæ pacis alumnæ sūt, p eū Pontificē reslo-
 rescāt, p quē ocium & pax studiorū altrix, orbi terrarū
 parta est. Et pulchre q̄drauerit, ut prim⁹ Christiani re-
 ligionis doctor, eiusdē religionis antistiti sūmo dedi-
 cetur, & optimus oīm theologus, oīm optimi Pontifi-
 cis titulo cōmendet. Equidē haud sum nescius, religi-
 ose quoq; tentandū, ut beatitudini tuæ quicq; dedi-
 cetur, dignū numine sit oportet, quod numini conse-
 cret. Attamen si sensero hac in re tuæ quoq; maiesta-
 tis fauorē, non solum hasce lucubrationes, uerum etiā
 uniuersum studiorum meorū prouentū cupiam Leo-
 ni consecrare. Ipse ex tantis sudoribus non aliū ex-
 pecto fructum, q̄ ut nostra qualicūq; industria, Chri-
 stiana pietas ex Hieronymi monumentis adiuuetur.
 Is abunde rependet premiū, in cuius gratiā hoc labo-
 ris desudo. A pluribus legetur, si fuerit a plurib⁹ intel-
 lectus Hieronymus. Sed & libenti⁹ legetur ab oīm-
 bus, si tanti Pontificis calculo fuerit cōprobat⁹. San-
 ctitatem tuam nobis & uniuersæ reip. Christianæ, q̄
 diutissime seruet incolumem, sempq; felicibus incre-
 mentis in maius prouehat, idem qui te donauit orbi
 Christus, Optimus, Maximus. Datum Londini
 tertio Calendas Maías. An. M. D. XV.